

Szaladság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden szombaton reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 34.

Milliók gyásza kísérte utolsó útjára GEORGI DIMITROVOT

Georgi Dimitrovot, a nemzetközi munkásmozgalom nagy halottját, óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra a Szófiában megépített márvány mauzoleumban. A bolgár dolgozók beláthatatlan tömege könnyes szemmel vett búcsút a munkásmozgalom nagy halottjától.

A búcsúbeszéd során Cservenko a Bolgár Kommunista Párt, a hazafias arcvonala és a demokratikus szervezetek nevében búcsuzott el a munkásosztály nagy halottjától. Damjanov tábornok hadügyminiszter a hadsereg nevében, Georgi Drankov a földműves szövetség és Rajko Damjanov a szakszervezetek nevében vett búcsút Dimitrovtól. Az Ifjusági Szövetség nevében egy ifju tett fogadalmat arra, hogy a bolgár ifjuság soha sem fog letérni arról az útról, amelyet Dimitrov kijelölt számukra. A bolgár pionir-ifjak nevében egy kislány mondott búcsúbeszédet fájdalomtól elcsukló hangon Dimitrov felett, akit annyira szeretett a bolgár ifjuság s aki annyira szerette a fiatalságot. A bolgár ifjak ünnepélyes esküvete után a külföldi kiküldöttek beszédeire került a sor.

A Szovjetunió kormányának revében Vorosilov marsall, a Szovjetunió helyettes miniszterelnöke búcsuzott el a nagy halotttól, hangsúlyozva, hogy Dimitrov egész életét a munkásosztálynak szentelte. Következésképpen haladt a Lenin és Sztálin által megszabott úton.

Maurice Thorez a francia, Roman Zambrowszki a lengyel, Luca László a román, Gerő Ernő a magyar nép és köztársaság nevében búcsuzott el a munkásosztály nagy harcosától, majd a cseh, ukrán, albán, köztársasági spanyol, görög, angol, svéd, osztrák, svájci kiküldöttek búcsúztak Dimitrovtól. Ezután az Internacionálé hangjai mellett helyezték örök pihenőre a márvány mauzoleumban.

Az egész világ munkásosztályának gyásza kísérte utolsó útjára Dimitrovot. Dimitrov meghalt, de példája örökké él és a kezéből kiesett zászló uj, izmos karok emelik a magasba és viszik tovább a győzelem, a szocialista jövő útján, Lenin és Sztálin tanításai, a Szovjetunió példaadása szerint!

Megjelent a mezőgazdasági adótörvény

A RMP központi vezetőségének március 3-5-ki határozata kimondja, hogy a munkásosztály a szegényparasztokra támaszkodva és szoros szövetségben a középparasztsággal, állandó harcot kell, hogy folytasson a zsirosparasztok ellen, akiket gazdaságilag korlátozni kell. A gazdasági korlátozás egyik eszközeként pedig osztályharcos adópolitika bevezetését írja elő, hogy a kulákok mások kizsákmányolása által szerzett jövedelme az állam kasszájába jusson s így hozzájáruljon a szocializmus építéséhez Népköztársaságunkban.

Ezeknek az elveknek a figyelembe vételével készült el a mezőgazdasági adótörvény tervezet, amelyet Luca László pénzügyminiszter terjesztett a Nagy Nemzetgyűlés elé s az nagy lelkesedéssel szavazta meg és emelte törvényerőre. Ennek a törvénynek a hatáskörébe tartozik minden jövedelmet hajtó egyéni és kollektív falusi gazdaság, kivéve azok jövedelmét, akik

fuvarozással foglalkoznak, a kereskedőket, a földdel nem rendelkező iparosokat, a munkások és tisztviselők fizetését.

A törvény alkalmazásakor a meggyenként megállapított hektárcenkenti közép jövedelmeket veszik figyelembe, tekintettel arra is, hogy a szántó földeken mit termelnek. Ez a középjövedelem 800 és 48.000 lej között mozog.

A földekből származó jövedelemhez hozzászámítódik az állatok tartásából huzott jövedelem, amelyet szintén meggyenként állapítanak meg az állatok faja szerint. Például egy tehén után számítható évi jövedelem 1200 és 1800 lej között van. Egy ló után 1200 és 2700 lej közötti jövedelmet számítanak stb. Ezeket az adóalapul szolgáló jövedelmeket az illetékes néptanácsok 20 százalékkal csökkenthetik, vagy emelhetik járasonként, illetve községenként.

Az évi 12.000 lej meg nem haladó mezőgazdasági jövedelmek teljesen

mentesülnek az adófizetés alól, míg az évi 12.000 lej meghaladó jövedelmek után emelkedő kulcs szerint 68%-tól egészen 374% ig terjedő adót vetnek ki. A kulák gazdaságok adóit ezenkívül 20 és 50 százalék között váltakozó hányaddal növelik.

Ha az évi adóköteles jövedelem a 30.000 lej meg nem haladja meg és a gazdaságban nem foglalkoztatnak rendszeresen bérmunkást, az adót 50%-kal csökkentik, abban az esetben,

1. ha a gazdaságban 80 százalékosnál nagyobb osztályozású hadirokkantok vannak,

2. ha 60 évet betöltött férfinál és 55 évet betöltött nőknél kívül a gazdaságnak nincs más munkaképes tagja,

Levél Lövétéről

Örömmel olvastuk a zetalaki öntudatos dolgozók nyilatkozatát, amelyben elítélik Márton Áron püspök demokrácia- és népellenes magatartását s ki akarjuk fejezni, hogy mi is egyetértünk ezzel a nyilatkozattal.

A lövétei becsületes katolikus dolgozók is meglepetéssel látták Márton Áron püspöknek és uszályhordozóinak demokráciaellenes magatartását, ami legutóbb akkor vált legvilágosabbá, amikor a mi egyházunk vezetői nem mentek el az egyházak fejének értekezletére és nem csatlakoztak a 9 egyház vezetőinek nyilatkozatához, akik kifejezték, hogy építeni kívánják Népköztársaságunkat és a demokráciát.

Mi is azt gondoljuk, hogy a mi egyházi vezetőinknek is ott volna a helyük a 9 egyház vezetőinek oldalán, hogy a mi egyházunk is támogassa Népköztársaságunk újjáépítését, az egyéves tervet, gazdasági és kulturális előrehaladásunkat, minden becsületes dolgozó jólétének előmozdítását.

Véleményünk szerint mindazok, s így katolikus egyházunk vezetői is, akik az építő munkától félreállnak, akik a nép tudatlanságát, babonáit használják ki a nép félrevezetésére és tudatlanságban való tartására, a háborúra uszító nyugati imperiálisták érdekét szolgálják és újabb romlásba akarják dönteni a dolgozó népet.

Kelt Lövétén 1949 július 11-ikén.

Molnár Imre

Egyed Péter, csillás

Demeter Mihály

Egyed Józsefné

Lázár Ignác

Gábor István alsó

Egyed Imre

Forgács József, kovács

Ambrus Gergely, csillás

András F. Boldizsár

Dobri Péter

András Lőrinc

Lázár Lajos

Fazakas István P.

Bencze I. Mártoné

György Lőrinc

Máthé Mózsné

Györffy P. Károly

s még több száz aláíró.

Beiktatták a községi ideiglenes bizottságokat

A napokban ünnepélyesen iktatták be vármegyénk községeiben azokat az ideiglenes bizottságokat, amelyek hivatottak a dolgozó nép érdekeit képviselni és szolgálni.

A múlt tőkés rendszerben az idegen jegyzők és a burzsoáziát szolgáló községi bírós nem a falusi dolgozók érdekeit szolgálták, hanem a nép elnyomásából és kizsákmányolásából igyekeztek maguknak hasznot hajtani. A nép ellenségei voltak, akiknek semmi köztük és kapcsolatuk nem volt a dolgozó néphez, csak az, hogyan tudnak felettük uralkodni. Ezt hűségesen végre is hajtották uraik parancsára és a saját érdekükben.

Azonban gyökeresen megváltozott most a helyzet az ideiglenes bizottsá-

3. ha a gazdaságban csak egy munkaképes gyermek anyja van s a gyermekek nem töltötték be a 12 évet,

4. ha a családnak 4 vagy több gyermeke van s azok nem töltötték be a 12 évet,

5. ha a család, vagy más munkaképes családtagok szénbányában vagy erdőtermelésnél dolgoznak.

Adóelengedést élveznek azok a falusi gazdaságok, amelyeknek egyik tagja katonai szolgálatot teljesít és a gazdaságban csak egy munkaképes asz szony és 12 éven aluli gyermekek vannak.

Adómentességet élveznek a méhészetből, selyemhernyótenyésztésből, baromfitenyésztésből származó összes jövedelmek és bérbe nem adott összes házak, valamint a hosszú időn át parlagon hagyott földek is a bevetésüktől számított 2 esztendeig.

Természeti csapásoktól sújtott gazdaságok részleges vagy teljes adómentességet élveznek.

A kisgazdák által alakított kollektív vagyis közösségi alapon művelt gazdaságok a megalakulástól számított 2 éven belül semmit, azután pedig csak 1 százalékos adót fizetnek.

A kivetett adót 4 egyenlő részben augusztus, szeptember, október és november utolsó napjáig kell befizetni.

A mint e rövid ismertetésből is kiünik, a pénzügyminisztériumnak a földmi-

(Folytatás a 8. oldalon)

gok beiktatásával. A bizottsági tagok most a népből valók. Becsületes, kipróbált osztályharcos alapon álló dolgozók.

Feladatuk nagy és nehéz. Amint T. Georgescu, a RMP KB titkára és belügyminiszter mondta „a Nagy Nemzetgyűlés egy kis néptanács, a néptanács pedig egy kis nemzetgyűlés”. A községi ideiglenes bizottságok vannak hivatva a község összes gazdasági, kulturális és politikai ügyeinek elintézésére, szem előtt tartva a dolgozó nép érdekeit. S hogy munkájukat siker koronázza, szükséges a nagy tömegek támogatása, akikhez ezer szál fűzi őket és akiknek érdekében dolgoznak egy jobb és boldogabb élet megteremtéséért, melyet csakis a szocialista társadalom nyújthat.

Üzemeink élete

LÁTOGATÁS a székelyudvarhelyi IPEIL fűrészüzemben

A székelyudvarhelyi IPEIL fűrész-üzem udvarán, mint egy hangyaboly, olyan az élet. Nem lehet látni lézengő munkást. Kettős csoportokban szállítják a kis kocsiakra a hatalmas fatörmelket a gáter csarnokba, hogy aztán a kész deszka további feldolgozás végett rendeltetési helyére jusson.

A rönktörén újításokat vezettek be: kibővítették három vonalról négyre a fa behordó vagonok sineit, ezáltal 50 százalékkal csökkentették az önköltési árat. A kezdeményezést a munkások kollektívája határozta el és vitte is véghez.

Nagyarányu munka-teljesítmények észlelhetők az egész üzemben. *Biró Dénes* és *Lukács András*, akik a rönk-szortírozást végzik, a 32 köbméterben megállapított normát igyekezettükkel és a munka iránti odaadással 24 százalékkal haladták túl. Ugyancsak kitűntek *Simon Mihály*, *Ráduly József*, *Sándor Gáspár*, *Szász Pál* rönkvágók, akik 33 százalékkal haladták túl a fejenként megállapított 10 köbméter napi teljesítményt.

A gáter csarnokban *Bányász János* csoportja a megállapított normát jelelően mértékben túlhaladta, amit a grafikon is mutat.

Az üzem tíz munkásnót is foglalkoztat, akik a fűrészpor elhordását és az apróbb faanyagok szortírozását végzik. Vannak olyanok is köztük, akik igyekezettükkel oda jutottak, hogy havi fizetésük eléri egy férfinak az átlagos fizetését. Meglátszik munkájukon az őszinte munkaszeretet. *Szűcs Ferenc*, *Pál Ferenc*, *Vass István*, *Tankó Ferenc*, máglyázók 10 köbméterben megállapított napi munkájukat 37 százalékkal haladták túl.

Berki Lajos csoportja a »szortírozó« osztaályon, ahol 24-en dolgoznak, a többi csoportokkal együtt, jelentős munka-teljesítményeket ért el. Normájuk nincs megállapítva, a túltermelésért prémiumot kapnak az IPEIL központtól. *Csendő Lajos* csoportja a hosszú áruk elhordásánál 39 százalékkal haladta túl normáját, *Nagy András* csoportja a vagon berakásnál 11 százalékkal, a máglyázásnál és elhordásnál 16 százalékot értek el csupán a kedvezőtlen időjárás miatt. *Id. Cseresnyés Mihály*, aki fiával együtt dolgozik az üzemben, mint erdőfelügyelő, a fuvarosok megszervezését és a fa beszállítását is végzi. Külön dicséretet érdemel *Dusinszki Antal* fűrész mester, aki az egész üzem menetét irányítja és egyben szellemi munkát is végez.

Miklós Károly főgépezés végzi a gépek kezelését, a köszürüst és a szijgyártót is helyettesíti. Nagy feladat ez, de készségesen végzi. Az egész üzem termelése a múlt évhez viszonyítva 173 százalékkal emelkedett és az 1949 évi havonkénti átlaghoz viszonyítva 130 százalékos túlteljesítményt ért el.

Az üzem munkásai egy emberként tesznek kötelességüknek eleget, bármilyen osztályhoz tartoznak is. Igéretet is tettek, hogy az egyéves tervet november 7. tiszteletére befejezik és túl is haladják.

— Hiányosságok is vannak — mondja *Mihály Ferenc* alapszervezeti titkár. Az inkadrálás nincs népszerűsítve, csak egyszerűen kifüggesztették a falra. Egyes munkások nem tudják, mikor mennek szabadságra, van közöttük olyan is, aki a múlt évben nem élvezhette a szabadságát. A régi rendszerből visszamaradt hivatalnokok ma

is elvárják, hogy a munkás »únak« szólítsa őket. Vannak olyanok, akik nem törődnek a munkások ügyeivel. A felülről jövő rendeleteket nem a meggyőzés útján, hanem erőszakkal akarják végrehajtani, egyesek még ellenséges magatartást is tanúsítanak a munkással szemben.

Egyik alkalommal az egyik tisztviselő megkérdezett egy munkást: hogy megy a munka. Az azt felelte: jobban

A székelykereszturi „Sarló“-malom munkásainak nagyszerű vállalkozása

Junius hónap folyamán a székelykereszturi »Sarló«-malomban a malom személyzete elhatározta, hogy minden anyagi támogatás nélkül beépít a malomba egy harmadik követ, hogy ezzel a termelést 33 százalékkal emelje.

Az elhatározást tett követte és a vármegyei ideiglenes bizottság által juttatott malomkövet rövid idő alatt beállították és július 1-én üzembe is helyezték.

Valóságos ünnepi hangulattal állták körül a malomkövet július 1-én *Szász Sándor* gondnok, *Buzogány Jenő* molnár, *Kelemen Ernő* segédmolnár és *Geréb Gáspár* segédmunkás elvtársak, akik az összes szerelési munkát önkéntesen, munkaidőn kívül végezték és akik a szükséges fa- és vasanyagot régi anyagból teremtették elő.

A székelykereszturi „Sarló“ malom munkásainak igyekezetét a többtermelés fokozásáért úgy a városi, mint a vármegyei ideiglenes bizottság támogatásban részesíti és így remélhető, hogy a közeljövőben a romjaiból felépülő malom jó hírre a messze környékre eljut.

Vass Gábor

A székelyudvarhelyi UMGISz asztalos üzeme

A nemrég megalakult udvarhelyi UMGISz asztalos termelőszövetkezet munkásai, munkájukkal bizonyítják be, hogy megértették a szövetkezeti termelés fontosságát. *Lukács András* műhelyvezető elmondja a megkezdésnél mutatkozott nehézségeket. A volt börtényár elhanyagolt épületét kellett legelőször is rendbe hozni, amit sikerült is önkéntes munkával annyira elvégezni, hogy a munkát megkezdhetik.

— Hogy voltak megelégedve a munkások?

— A munkások között az első időben — mondja *Lukács András* — elégedetlenségek merültek föl. Idegenkedtek még a kollektív munkától. Továbbra is a régi, megszokott, egyéni versengéstől vezetve akartak dolgozni.

— Kevés géppel és kézi szerszámmal rendelkezünk. Ezeket a kérdéseket a szövetkezet üzembehelyezése után rövidesen megoldottuk és ma már egy pár hónap leforgása alatt jelentős munkát végeztünk. A műhely hátsó udvarán újabb építkezéseket kezdünk, hogy az anyag elhelyezését biztosíthassuk.

Nők és férfiak egyaránt dolgoznak

ugy a gépek mellett, mint a kézi munkánál és mindannyiukat az a tudat hatja át, hogy bár a szövetkezet a jelen pillanatban még nem rendelkezik olyan lehetőségekkel, hogy élet-színvonalukat emelje, de rövidesen el fog következni az az idő, amikor semmi panaszuk sem lesz. Ezt meggyőződéssel állítják.

is menne, ha nem esne az eső. Miért nem hozott esőernyőt, vágta vissza az pökhendien.

Valter László faliújság felelős arra a kérdésre, hogy miért nincsenek a faliújságon a cikkek április 30-tól és május 10-től lecserélve, szinte szóba sem akart állni és azzal bizonyította hanyagságát, hogy ott vannak a cikkek a fiókjában. Ezt a hiányosságot szükséges minél előbb kiküszöbölni.

Az üzem, amint a tények igazolják, szép eredményekkel halad előre. A munkások is az említett nehézségek és hiányosságok ellenére megállják a helyüket. A hiányosságokat ki kell minél hamarabb kiküszöbölni és meg kell szüntetni azt, hogy a kérelmező munkást ide oda küldözgessék, vagy iratait a fiókokban tartsák és ne hanyagolják el a munkában kitűnt munkások népszerűsítését sem.

gyorsabb munkások mögött.

A műhely másik felében van a seprükötő üzem.

Itt *Demény Boldizsár* seprükötő örömmel mutogatja napi teljesítményét. 60 seprüt készít 8 óra alatt. Látszik *Demény Boldizsár*on, a 8 tagú családapán, mekkora boldogsággal tölti el, hogy a múlt viszontagságain keresztül átvergődve, megérthette azt, hogy a munkás munkájának gyümölcsét élvezzi és nem a kizsákmányoló herék hizlalására szolgál.

Nagy hiányosságok vannak azonban a faliújság készítésével és a napilapok olvasásával kapcsolatosan. A faliújságnak tükrözni kell az üzem életét. Minden egyes munkás tehetsége szerint kell, hogy írjon, úgy a munkában elért sikereiről, mint a hiányosságokról, hogy tiszta képet látva bátrabban és több odaadással végezhesse munkáját a további sikerek érdekében. Azonban elengedhetetlen a kollektív újságolvasás is, hogy közösen megvitatva a felmerülő problémákat, politikai ismereteik gyarapodását elősegítsék.

Ilyés Mózes, a szövetkezet sajtófelelőse ígéretet tett, hogy ezt a hiányosságot is ki fogják küszöbölni.

— Igyekeznünk többet és jobbat termelni, hogy a termelő szövetkezet munkáját sikerre vigyük, mondotta *Szöllősi Ferenc*, a szövetkezet technikai vezetője és minden erőnkkel azon leszünk, hogy tehetségünk szerint vegyünk részt épülő szocialista társadalmunk fejlődésében s mint egy kis fogaskerek kapcsolódhassunk belé mi is az állami gazdasági tervünk gépezetébe. *Szabó Ferenc*.

Küszöböljük ki a holtidőt a szentkeresztbányai Vasgyárban

A feldolgozó osztály eszterga-műhelyében igen sok jó és szép megimivaló van, de úgy gondolom, hogy meg kell említenünk a kiküszöbölhető hibákat is, mint amilyen a holtidő, aminek a megszüntetése termelésünk felendülését eredményezné.

Elsősorban a szerszámihiányra kell rátérnünk, ami nagy százalékban csökkenti a termelést. Ezt úgy lehetne kiküszöbölni, hogy minden esztergályosnak külön szerszámai legyenek, hogy ne kelljen munkaidő alatt egyik a másikhoz szaladjon szerszámot kérni. Ugyanakkor minden esztergályosnak legyen külön szerszámszekrénye, mert bizony több ízben megtörtént, hogy amíg az egyik esztergályos távol volt, a másik nem ment el, hogy kovácsoljon magának kést, vagy csináljon szerszámot, hanem könnyebbnek látta inkább a távollevő esztergályos társ szerszámát igénybe venni és elrongálni. Ha ezt a nehézséget kiküszöböljük, elérjük, hogy az esztergályos munkaközzel meggyőzően a munkahelyére és minden akadály nélkül fog hozzá a munkájához.

Sok esetben az esztergályos reggel 1 órát is azzal tölti el, hogy szerszámait sádegeti össze, ha az még egyáltalán lehetséges. A spirálfurók rettetes állapotban vannak, ami azért van, mert egyes dolgozók a szerszámkiadótól kivesszik a szerszámot jó állapotban és megrongálva, spirálfurót eléve vagy megcsorbulva, adják vissza. Ezt úgy kiküszöbölhetjük ki, ha a szerszámkiadó a jó állapotban levő szerszámot csakis jó állapotban veszi vissza, és nem fogadja el mindaddig, amíg nem köszürül ki ki vagy rendbe nem hozzák a furót.

Ezen dolgok kiküszöbölésével a legkevesebb 20—25 százalékos többtermelést érhetünk el, ami a munkás élet-színvonalát is emelné és Népköztársaságunk felemelkedését szolgálja.

Pávelka Ödön

Vasesztergályos, élmunkás

A szerezés és szer megfelelyi g folyam

Har kívül e kocsiar ahol sz készüül vel kés zes g most k hogy e munkai

Hiány műhely delmet javítási Domokó mán, m csokkal, más ház kiegészít letét.

A ter százalék hási az ményt o értékelni nagyon RATA-k esőzéstő parajdi az autób

Az üz százalék zatot. Ké üzemany

A sz egyé

A par jes erejé lista ve ázt, hogy lunkat en ciálizmus

A szak logó szer ták ki a r egymást versenyre

Igy St sővágó c senyre az bentartás teljesítése munka p a holtidő hiányzásó jából.

Bakó M szélesítés a gép és Verseny- (a június túlhaladá szöbölése megjelen zások kil

Az ird asztalos A munka holt idő tos időbe sek rend

A szál hivta a 3 lóit. Ver tása, a g az üzem

A koc ki a me illetve a holt idő rendes és illetve a tartására

A székelyudvarhelyi RATA szép munkája

A székelyudvarhelyi RATA fontos szerepet tölt be Újvármegye áru és személyforgalmában. Hivatásának megfelelőleg a RATA székelyudvarhelyi garázsának munkásai június hó folyamán is komoly munkát végeztek.

Három gépkocsi általános javításán kívül egy hegesztő készüléket kerek kocsira szereltek s az most oda vihető, ahol szükség van rá. Ez a hegesztő készülék régebben helyhez kötöttségével késleltette a munkát, míg Deák Mózes garázmester kezdeményezésére most könnyen mozgathatóvá tették, hogy egyetlen percet se veszítsenek a munkaidőből.

Hiány volt a szerszámokban a RATA-műhelyekben, ami néha komoly késélemet jelentett, különösen, ha sürgős javítási munkákat kellett végezni. Szász Domokos kovácsmester és Czizze Kálmán, munkás társaikkal együtt, kulcsokkal, kalapáccsokkal, furókkal és más házilag készített szerszámokkal kiegészítették a műhely szerszámkészletét.

A tervén második harmadában 4 százalékkal haladták túl a RATA munkásai az előirányzatot. Ezt az eredményt csak akkor tudjuk kellőképpen értékelni, ha tekintetbe vesszük, hogy nagyon rossz utakon közlekednek a RATA-kocsik. Különösen az idej sok esőzéstől felázott, rosszul gondozott parajdi útvonalon rongálódnak nagyon az autóbuszok.

Az üzemanyag-megtakarításban 20 százalékkal múlták felül az előirányzatot. Különösen kiűntek, mint az üzemanyaggal legjobban takarékosko-

dó munkások, Macskási András, Cseke István és Czóguly Mihály gépkocsi vezetőik.

A karbantartásnál viszont Gedő Lajos, Fekete Dénes és Sikés Gyula gépkocsivezetők tűntek ki, a gummimegtakarításnál pedig teljes elismerést érdemel Csutak János, aki negyszerű eredményét azzal érte el, hogy a legpontosabban betartja a menetrendet, vagyis soha egyetlen perccel sem tölt több időt a megállóknál, mint amennyi megvan engedve, s így nem kell kiméletlenül hajszoznia a kocsit, hogy pontosan érjen a célhoz.

Amilyen komoly, lelkiismeretes munka folyik a RATA-műhelyben, éppoly fáradhatatlanok az állomás munkásai is. A késő éjjeli órák kivételével Szilov György tisztviselőt és Oprea Constantin pénziárnokot mindig munkába temetkezve találják az utasok. Ezek irodai munkájukon kívül, minden felvilágosítást szívesen megadnak, akár csak a vállalat két pontos, udvarias, komoly autóbusz-kalauza, Csutak László és Korponai Károly.

A RATA alkalmazottai munkájuk mellett az ideológiai fejlődésre is gondoltak: mindennapos újságolvasást tartanak. A székely megyék közötti kulturversenyek idején áldozatos munkával komoly segítséget nyújtottak a kulturcsoporthoz.

További lelkes munkára, újabb kezdeményezésekre serkenti ezeket a munkásokat az, hogy augusztus 23-ikának tiszteletére szociálista munkaversenyben vannak a marosvásárhelyi RATA-val.

A szociálista versenyeken keresztül az egyéves gazdasági terv túlhaladásáért

A parajdi sóbánya munkássága teljes erejével bekapcsolódott a szociálista versenyekbe, mert megértette azt, hogy ezen keresztül életszínvonalukat emeljék és elősegítjék a szociálistizmus építését.

A szakszervezeti nagygyűlésen csillogó szemmel és szinte büszkén hívták ki a munkás és tisztviselő elvtársak egymást és egyik csoport a másikat versenyre.

Igy Sükösd Károly a 71-es műhely sóvágó csoportja nevében kihívta versenyre az irodát a szerszámok karbantartása, a normának 50%-os teljesítése, és a tisztviselőknél a munka pontos időben való elvégzése a holtidő kiküszöbölése, az igazolatlan hiányzások kiküszöbölése szempontjából.

Bakó Mihály csoportja, mely az akna szélesítésénél dolgozik, versenyre hívta a gép és lakatos műhely személyzetét. Verseny-pontok: Anyagmegtakarítás (a júniusival szemben 10%), a norma túlhaladása 40%-kal, a holtidő kiküszöbölése, a gyűléseken való pontos megjelenés és az igazolatlan hiányzások kiküszöbölése.

Az iroda személyzete kihívta az ártalos műhelyt. Verseny feltételek: A munkán való pontos megjelenés, a holt idő kiküszöbölése, a munka pontos időben való elvégzése és a gyűlések rendes és pontos látogatása.

A szállító mozdony személyzete kihívta a 31 lóerős villanymotor kezelőit. Verseny-pontok: a gép karbantartása, a gyűlések pontos látogatása és az üzemzavarok kiküszöbölése.

A kocsis elvtársak versenyre hívták ki a mozdony személyzetét. A gép, illetve a lovak rendben tartására, a holt idő kiküszöbölésére, a gyűlések rendes és pontos látogatására és a gép illetve a lovak szerszámjainak karbantartására.

A csoportversenyeken kívül számos egyéni verseny indult az egyes elvtársak között. Így Henn János mozdonyvezetőt kihívta Kiss Imre lakatos elvtársat a holtidő kiküszöbölésére és a szerszámok karbantartására. Márton Lajos id. kovács kihívta Oláh Lajos kovácsot a munkában való pontos megjelenés, a holtidő kiküszöbölése és a szerszámok karban tartására. Lőrinc Károly kihívta versenyre Kiss Imre lakatos a szerszámok karbantartására, a késések kiküszöbölésére, anyag spórlásra és a gyűlések pontos és rendszeres látogatására.

A tisztviselők közül egyéni versenyre hívta ki Kolozsvári Gyula Zsigmond Imrét, Zsigmond Albert, Serbescu Dant, Kiss Pál László Costantinescu Pompiliu elvtársat.

Ezek a versenyek július 1-től augusztus 23-ig tartanak felszabadulásunk 5-ik éves évfordulójának tiszteletére.
Kiss Pál László.

Laffitte Jean: Életre-halálra

RÉGÉNY

Fordította: TAMÁS GÁSPÁR

Laffitte Jeannak igen komoly szerepe volt a francia ellenállási mozgalomban. Ez a regény is a francia dolgozók harcáról, az illegálitásba szorított francia Kommunista Párt hősi erőfeszítéséről szól. Az író személyes élményei alapján eleveníti meg a francia dolgozók életét és küzdelmeit a fasiszta megszállás és elnyomás sötét éveiben. Felemelő a lágerbeli kommunisták önfeláldozó, kemény magatartásának megrajzolása, akik szervezik az ellenállást és segítenek a betegeken és gyengéken. Erősek, bátrak, harcosok, mert rendíthetetlenül hisznek a milliók igazában és végző győzelmében.

A könyv az Állami Könyvkiadó kiadásában jelent meg. Kapható a Könyvesboltunkban.

A Transsylvania vajgyár két példamutató munkása

Május 1-én új éjjeliőrt alkalmazott a székelykeresztúri Transsylvania vajgyár, Moldován Mihály elvtárs személyében. Moldován Mihály egyszerű, szegény, munkás ember és, hogy tisztában van Pártunk célkitűzéseivel a szociálista versenyek tekintetében, fényesen bebizonyította az elmúlt két hónap alatt.

A gyár igazgatósága átadta Moldován elvtársnak az éjjeliőr ellenőrző órát, azzal, hogy a gyár területét óránként egyszer járja körbe és a különböző pontokon elhelyezett jelzőkulccsal jelezze a gyárterület illető pontjainak felkeresését.

Moldován Mihály elvtárs mindig eleget tett az utasításnak. Egy nap az éjjeliőr ellenőrző tisztviselő meglepődve állapította meg, hogy az ellenőrző óralapon félórás jelzések vannak.

Moldován elvtárs önként kétszeres munkát vállalt, mert az óránként egyszeri körbejárás helyett két ellenőrző körutat tett meg, bebizonyítva, hogy szívében viseli a szövetkezeti gyár vagyonának megőrzését és kötelességét

példamutató odaadással teljesíti, legkisebbre csökkentve az esetleges szabotáz-cselekedetek vagy tolvajlások lehetőségét.

Másik elvtársunk, aki kötelességteljesítésben kitűnt az elmúlt hetekben, Bedő Dénes, aki a mindennapi munkáján felül még a sertéshizláló gondozását is vállalta. Az elmúlt hetekben az egyik gyönyörű vemhes koca megbetegedett. Az állatorvos beoltotta, azonban megállapította, hogy nagyon kevés remény van az állat életbenmaradásához. Bedő elvtárs példamutató harcot vívott a betegséggel. Minden szabadidejét az állat mellett töltötte, naponta többször alkalmazott ecetes-vizes lemosást, beöntést stb. Az odaadó gondozás eredményeképpen az állat meggyógyult, sőt megtartotta malacait is, ami száz eset közül egyszer ha előfordul.

Két elvtársunk kivívta magának a legnagyobb elismerést munkatársai előtt önfeláldozó példás magatartást tanúsítva munkahelyükön.

Barabási József

A tuberkulózis elleni küzdelem harcosainak munkaértekezlete

— Ez nem kongresszus, hanem munkaértekezlet, mondotta Márza egészségügyi miniszter az összes vármegyéi tuberkulózis központjainak és a tüdőszanatóriumok igazgató főorvosainak bukaresti gyűlésén.

Ez a mondat elárulja, hogy nem nagyképp és magasröptű előadások terméketlen diszalgése volt, hanem a szakemberek közös megbeszélése ennek a nagyfontosságú kérdésnek megoldása érdekében. A filareti tüdőszanatórium nagy előadótermét zsúfolásig megtöltötte a „fehér halál” elleni küzdelem harcosainak figyelő sora. Az emelvényen országunk egészségügyének legfőbb irányítója, Márza egészségügyi miniszter és a tuberkulózis kérdésének legszakavatottabb tudósai és a kérdésnek legfőbb mozgatója és a harc irányítója, az energikus dr. Kaplan.

A tőkés társadalom bűne, hogy a falusi és városi dolgozók élet színvoala olyan alacsony volt, hogy otthonaik melegágyává váltak ennek a szociális betegségnek. A rendelkezésünkre álló statisztikák azt mutatják, hogy országunkban minden 11 percében tuberkulózisban hal meg egy ember. A megbetegedettek számát 200.000 körülire ismerjük. Ez a szám óriási. Nem csak a megbetegedettek nagy száma miatt, hanem a fertőzés lehetőségé és az elvesztett munkaórák szempontjából is.

A mult, sajnos, alig egy pár városi

védőotthon és pár szanatóriumot hagyott örökségül a Népköztársaságra, ami a semmivel volt egyenlő a kérdés megoldását illetően. Ilyen sivatari helyzetből kellett kiindulnia annak a küzdelemnek, amelynek méretei ma már országosak. Legelső teendő a betegek számának pontos megállapítása, hogy az adatok pontos ismeretében helyesen irányíthassuk a harcot, amelynek feladata nem csak a gyógyítás, hanem a megelőzés. „Amikor ez megvan, akkor frontálisan támadni,” mondotta a miniszter.

Ez lesz a következő év legfontosabb feladata. Fészkében támadni meg a betegségeit, kiemelve a megbetegedetteket, akiknél pedig erre már nincsen meg a lehetőség, ott kioktatva, vagy elkülönítve őket, hogy ne fertőzzék tovább az egészségeseket. Olyan egészségügyi intézményt hozni létre, amely a maga mozgékonyaságával mind azt a munkát elvégzi, amely ebből a szempontból elvégzendő. Ezt a célt szolgálja a mindenütt felállítandó

tuberkulózis -védőotthon.

Ez végzi a betegek átszűrését, a szanatóriumi beutalását, bejáró betegek kezelését és a védőoltásokat egy munkaközösség segítségével. A munkaközösség tagjai azok, akik mindennapi életünk irányítói, tehát a tömegszervezetek, élükön a Munkáspárttal.

A dolgozó társadalom pedig tudni fogja, hogy mindez ő érte történik. Mert a munka egyik igen nagy fontosságú része a felvilágosítás. Feltárni mindenkinek és mindent, hogy a dolgozóról van szó. Ha nem végzünk eredményes munkát, holnap mi és ő válunk a betegség áldozatává. Egészségügyi nevelésben kell részesíteni a dolgozókat, hogy a védekezés és megelőzés legelemibb fogalmaival tisztában legyenek. Ezzel párhuzamosan kell, hogy haladjon gyógyintézeteink megszervezése és segítő kereteink nevelése.

Azzal az érzéssel távoztunk erről a munkaértekezletről, hogy ma már nem csak a kiadott munka számbavétele a fontos, hanem mindnyájunk közös erőfeszítése, minisztertől kezdve, az orvosig azért, hogy akár egy lépéssel is továbbhaladhassunk azon az úton, amely a dolgozó munkásság egészségügyének felemelését jelenti.

A megyei tbc. elleni küzdelem központja.

A harmadik évnegyed mezőgazdasági terve Udvarhely megyében

A gazdasági terv első feléve befejeződött. Az előirányzott munkálatokat végrehajtottuk és legtöbb esetben túlszárnyaltuk. Megküzdöttünk a különböző nehézségekkel és leszűrtük azok tapasztalatait. Megállapítottuk, milyen körülmények segítettek a munkálatok végrehajtásában és biztosították azok sikerét, meghatároztuk az akciók végrehajtásában résztvevő szervek működését és azok hiányosságait, felderítettük azon tényezőket, melyek megakadályozták a különböző akciók gyors és pontos lebonyolítását.

A terv első felévének befejezése után kormányunk jóváhagyta a következő évnegyed mezőgazdasági tervét, kijelölve mindazon teendőket, amelyekkel hozzájárulunk a termés fokozásához, az átlagtermés emeléséhez és megjavítjuk a mezőgazdaságban alkalmazott munkamódszereket. Ezen a téren minden törekvésünknek arra kell irányulnia, hogy a világ legfejlettebb és legelőrehaladottabb mezőgazdasága, a szovjet mezőgazdaság felé orientálódjunk és a kollektív gazdálkodás hasznos tapasztalatait alkalmazzuk.

A harmadik évnegyed terve kijelöli a növénytermesztéssel kapcsolatos akciókat, kitűzi azon teendőket, melyeket a gyümölcsstermelésben, zöldségstermelésben, az állattenyésztésben, az állategészségügy terén, valamint a legelő szektorban végre kell hajtani.

A növénytermesztés terén a terv előírja, hogy a gabonát le kell aratni, behordani és el kell csépelni, megelőzve minden kárt és veszteséget. Kötelezővé teszi a tarlóhántást és nyáriszántást, a különböző gyomnövények kiirtását és a megfelelő talajszerveket biztosítása érdekében. Előírja az őszi és az 1950 évi tavaszi kampány ré-

szére szükséges vetőmag beszerzését, amit már a cséplés alkalmával kell biztosítani. Ezért minden gazdálkodó már a cséplés előtt megkapja az egyéni termelési tervet.

A termelés fokozása érdekében feltétlenül szükséges a különböző mezőgazdasági gépek és eszközök használata. Ezért mindent el kell követni, hogy a gazdáknál levő szerszámokat minél jobban kihasználjuk, a szervezetekhez kiosztott gépeket pedig ne engedjük porosodni és rozsdásodni, hanem tervszerűen vonjuk be a munkába.

A gyümölcsstermelés terén el kell végezni mindazon szakteendőket, amelyek révén biztosítani lehet a bő és egészséges termést. Ezért nagy súlyt kell fektetni a különböző kártevők leküzdésére. A zöldségstermelés terén nagyon fontos a különböző magvak biztosítása és a zöldségek szakaszterti kezelése és betakarítása. A gyümölcs- és zöldségtermesztési szektorok termékeit a hat járásban felállítandó központi pontokban kell befűzni, biztosítva azok téli használatát.

Az állattenyésztés terén megfelelő apaállatokat kell beszerezni és ezek által a tenyésztés minőségét javítani. Mindent meg kell tennünk az apaállat-istálló elkészítése érdekében, hogy a 35 tervbe vett istálló elkészüljön. Az állat-egészségügy terén le kell küzdeni minden állati betegséget és biztosítani kell az állatok egészségi állapotát.

Folytatni kell a legelők tisztítását és minőségük följavítását.

Minden dolgozó földművesnek a terv végrehajtásánál kell fáradoznia, mert megvalósításával életszínvonalunkat emeljük és hozzájárulunk a szocializmus építéséhez.

Kozseni András

Cégbejegyzéssel kapcsolatos fontos tudnivalók

A helyi érdekű és a néptanácsok gondnoksága alá helyezett és észszerű gazdálkodás szerint működő vállalatok és gazdasági szervek 1949 augusztus 5-ig kötelesek magukat cégjegyeztetni a Vármegyei Néptanács pénzügyi osztályán.

Ebből a célból bizonyos nyomtatványokat kell kitölteni, amelyek ugyanakkor a Vármegyei Néptanács pénzügyi osztályán szerezhethetők be Balázs Imre pénzügyi felügyelőnél, aki a szükséges felvilágosításokat is meg fogja adni.

A cégbejegyzést elmulasztó vállalatok és gazdasági szervek nem fognak jogi személyiséget nyerni, nem köthetnek szerződéseket, nem nyithatnak folyószámlát az állami banknál s általában minden tevékenységük csak a rájuk bízott alapok megőrzésére szorítkozhatik.

Fentjelzett vállalatok és gazdasági szervek csak az illetékes Néptanácsok határozata alapján létesülhetnek és működhetnek s ezt a határozatot a cégjegyzési kérelemhez másolatban csatolni kell. Csatolni kell továbbá másolatban a főalapokat képező eszközök leltárát is.

A vármegyei ideiglenes bizottság pénzügyi osztálya.

A kolorádó-bogár

A krumpli legveszedelmesebb ellenségei közé tartozik a kolorádó-bogár. A kolorádó bogár kártétele jóval felülmúlja a sáskák és a kaliforniai pajzstetű kártételeit.

Északamerikából származik és az

első háború alkalmával Franciaország, Belgium, Hollandia, Luxemburg, Svájc és Németország területére került be. A második háború alatt pedig Németországból Ausztria, Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Magyarország területére hurcolták.

Félelmetes kártevő. Kártétele a gyors és igen nagymérvű szaporodása miatt veszedelmes. Egyetlen bogár egy nyár leforgása alatt 30 millió utódot képes szaporítani, ezek pedig 25 hektáryi krumpliföldet tehetnek tönkre.

Tekintettel arra, hogy szomszédai vagyunk olyan országoknak, ahol a kártevő fellépett és pusztít, feltétlenül szükséges mindent megtenni a kártevő felderítése és elterjedésének megakadályozása érdekében.

A bogár 12 mm. hosszú, alapszíne sárga vagy piszkos sárga. A hátán 10-11 fekete sáv van. A tojásból lárvá (nyű), abból báb és végül kifejlett rovar keletkezik.

A kolorádó bogár pusztításának megelőzése érdekében feltétlenül szükséges a krumpli, paprika, piros és kék-paradicsom táblák ellenőrzése. A kártevők felfedezése esetén a járási néptanács mezőgazdasági felügyelőségét kell értesíteni. Az ellenőrzést a nyár folyamán több ízben kell végezni és tüzetesen meg kell vizsgálni a növényeket.

Kozseni András

Megnyílt a homoródi melegfürdő

Homoródfürdő gyógyhatású meleg borviz-fürdője teljesen elkészült és a fürdőző közönség rendelkezésére áll.

x Gyermekeknek olcsón kaphatók Benedek Gábor asztalosnál. Szent Imre utca 16 szám.



A RDNSz székelyudvarhelyi kézimunkakiállításának kiállítása

A RDNSz járási bizottságainak átszervezése

Az a harc, amelyet Népköztársaságunk munkásosztálya Pártunk vezetésével folytat a szocializmus megvalósításáért, új feladatok elé állította a RDNSz-t is, amely a tömegszervezetekkel együtt osztályharcos szellemben küzd az előrehaladásért, az osztályelenség és ügynökeinek megsemmisítése ellen.

A RMP március 3-5-iki határozata megjelöli az utat, amely a mezőgazdaság kollektivizálásához vezet. Hogy ezen az úton segíthessünk Pártunknak, a RDNSz-nek az a feladata, hogy megtisztítsa sorait az osztályelenségtől és a vezetőséget olyan elemekből válassza meg, akik következetesen fognak harcolni céljaink eléréseért. Ennek érdekében a RDNSz megyei bizottsága minden faluban plenáris ülésen ismertette a járási bizottság átszervezésének jelentőségét és egyben megválasztották azokat a kiküldötteket, akik a járási bizottság megválasztásánál jelen lesznek.

A megye hat járásában július 10-én

A RDNSz járási értekezlete Székelykeresztúron

A Romániai Demokrata Nők Szövetsége életében és munkájában nagy jelentőségű a július 10-ikén megtartott keresztúri alsó és felső járási évi közgyűlés. Ezeknek az összejöveteleknek az adja meg a különös jelentőségét, hogy dolgozó családokból származó, a munkásosztályért odaadóan dolgozó új vezetőséget választottak azokon. Ez a folyamat a falvakban is meg fogja indítani a vezetőségek és a RDNSz sorainak megtisztítását.

Az alsójárás összejövetelén a vármegyei kiküldött rámutatott arra, hogy osztályharcos szellemű, a babonák ellen harcoló, s a tervszerű ujjáépítésben teljes szívvel és lélekkel résztvevő vezetőkre van szükség.

A járási titkárnő jelentéséből kitűnt, hogy a munka fejlődésben van. Az alsó járás husz községében 2439 tagot szerveztek be. Egyes falvak közömbössége mellett pld. Ujszékely, Szent-

erzsébet stb. hatalmasan felerősödtek. A tömegszervezetekkel is tartják a kapcsolatot. Szép kulturális munkájuk mellett két szülőotthon és 13 napközi otthon jelzi fejlődő munkájukat. Hányosságaik: tagjaik kevés politikai jártassága, több helyen közömbösség és a reakció aknamunkája.

A felsőjárás összejövetelén a vármegyei kiküldött beszéde után a titkári jelentésből kitűnt, hogy különösen Szentábrahám, Rugonfalva, Csekefalva, Etőd községek RDNSz szervezeteiben folyik nagyon komoly munka. Örvendetes itt a politikai munkában való komoly bekapcsolódás. A kulturális és az egészségügyi munka megfelelő, sajnos, a tagsági díjak befizetése még hiányos.

A reakció még sok helyen dolgozik pld. Csehétfalván, a közömbösség pedig nagy hiba Kiskedén.

F. J. levelező

RPR

Judecătoria Populară Mixă Crîsturul Săcuiesc, Județul Ođorhei. Dos. 648-1949.

CITATIE No. 648 din 11 Iulie 1949.

Beke Ludovic fost cu ultimul domiciliu în comuna Bezid, actualmente cu domiciliu necunoscut, este citat a se prezenta la această judecătorie în ziua de 28 Iulie 1949 ora 8 a. m. spre înfățișare, în procesul de divorț intențat de soția lui Beke Ludovic născută Némethy Ileana din comuna Crîsturul Săcuiesc, cunoscând că în caz de neprezentare se va proceda conform legii.

Judecător, Bârsan Nicolae. Grefier, Fanoșaly Desideriu.

x Semmisneknilyánítás. Elvesztett Demeter Gábor névre kiállított 676616. számú D 2 ételmezési jegy. Semmis. Megtaláló a szerkesztőségben adja le.

RPR

Judecătoria Populară Rurală Crîsturul Săcuiesc, Județul Ođorhei. Dos. No. 539 din 7 Iulie 1949.

Citatie

Soția lui Răcz Stefan născut Brandner Lenke fosta cu domiciliu ultim în comuna Crîsturul Săcuiesc, Jud. Ođorhei, actualmente în Ungaria, Budapest Vărfok u. 8 I. 7 a. — este citată a se prezenta la această judecătorie în ziua de 21. Iulie 1949 orele 8 dim. spre înfățișare în procesul de divorț intențat de Răcz Stefan din comuna Crîsturul Săcuiesc, cunoscând că în caz de neprezentare se va proceda conform legii.

Judecător, Grefier. (ss. Indescifrabil) (ss. Indescifrabil)

x Elhagyttam valamelyik hivatalban vliagos eskabátomat, megtalálót kérem jutalom ellenében adja be a szerkesztőségbe.

TANUL A TANTESTÜLET

Tanítók és tanárok ICD-tanfolyama Székelyudvarhelyen

A lighogy eltávoztak városunkból a diákok, új tanulók sereglettek össze a pedagógiai leányiskola falai közé. A régi diákok jöttek vissza a tanügyi reform következtében megújult iskolába, hogy az ICD tanfolyamon elsajátítsák a marxizmus leninizmus alapvető tansait, amelyekből megfosztotta őket a mult iskolarendszere. A tanítók, tanárok egy sorban a most végzett növendékekkel ott ülnek ismét a padokban. Megbeszélnek a problémákat, hogy a vitán keresztül megismerhessék a társadalomfejlődés törvényszerűségeit. Az új szellemű iskola folyosói öregek, fiatalok beszédétől hangosak. Közöttük már nincs meg a polgári világban divatos »nemzedék-probléma«, hanem közös lelkesedéssel fonódnak egybe a marxi lenini tanításában.

— Így már értem, mondja az egyik öreg tanító, hogy miért van anyi életkedv a most végzett öntudatos növendékekben.

Hangosak a szemináriumok a vitáktól. A fiatalok bátran szembeállnak az öregek állításaival, azok meg az élettapasztalatokkal terelik helyes irányba a fiatalos lelkesedést.

— Nektek már jobb lesz, mondják, mint nekünk volt. Ti fiatalon megszabadultok a polgári világ átkos maradványaitól. De azért mi sem maradjunk hátra. A saját bőrünkön tapasztaltuk, mit jelent a mult. Tudjuk, hol a helyünk, a szocializmus építésének történelmi korszakában.

A szemináriumokban azaz elv, hogy mindenki nyugodtan mondja meg a

véleményét, mert csak közös megbeszéléssel lehet a mult téves nézeteitől megszabadulni. Ez a célja minden hallgatónak. Ezért olyan élénkek a viták, ezért olyan lelkesek mind a hallgatók. Végre tisztán akar látni mindenki, nem akar hamis tudománnyal a fejében tévelyegni az élet problémái között.

Ezeket a problémákat kell megoldani a falvakon, a dolgozó parasztság körében, ahol a hallgatók nagy része állásban van. „A kultura fejlődése megszünteti a babonát”, olvassuk az egyik szeminárium falán s valóban ez a gondolat sarkalja munkára a tanfolyam minden hallgatóját.

Kulturát visznek a nép közé s most a három hét alatt sietnek megismerni azokat az alappilléreket, amelyekben az igazi haladó kultura nyugszik.

A tanfolyam alatt újra bebizonyosodik, hogy az „új iskola új embert nevel”. Az új iskola a régi tanítványait neveli most újra, hogy végre a tanító ne legyen a társadalom kiteszteltje, hanem a Román Munkáspárt irányvonalát követve felvesse a kapcsolatot a munkásosztállyal és a dolgozó parasztsággal, és betöltse azt a szerepet, amely rá vár az új társadalom megteremtésében. A tanító a legfontosabb alap a szocializmus felé vezető uton, mondotta Sztálin. Hisz szük, hogy az ICD tanfolyamra össze sereglett tanítóság is egyik legfontosabb tényezőjévé válik Népköztársaságunk szocializmust építő munkájának.

K.M.

A tantestület ICD átképző tanfolyama Székelykeresztúron

A székelykeresztúri vegyes liceum színpén feldiszipített termében július 9-én nyílt meg a székelykeresztúri és környékbeli tanszemélyzet ICD tanfolyama.

A megnyitó ünnepélyen Kiss Géza tanfelügyelő a közoktatásügyi kormányzat nevében, Demeter András munkáspárt helyi szervezete, András Lilianna a megyei ideiglenes bizottság, Sándor Margit a városi ideiglenes bizottság, Kovács Ferenc tanfelügyelő az ICD tanfolyam vezetősége nevében köszöntött a Román Munkáspártnak azért az óriási anyagi és szellemi segítségért, amellyel ezt az új nagy jelentőségű, a mult minden város szellemi hagyományát felszámoló átképző tanfolyamot lehetővé tette. A tanfolyamra 243 hallgató jelent-

kezett. Az is nagy jelentőségű, hogy az idősebb és fiatalabb tanítók és tanárok mellett ott van a most képesítőzött és érettségizett ifjú gárda, amely szintén a tanügyben akar elhelyezkedni, de ott van az adminisztrációs személyzet is, melynek tagjai ugy az előadáson, mint a szemináriumokban elvtársi közösségben, a mult minden társadalmi szakadékat lerombolva, együtt dolgoznak és tanulnak.

Hát lektor vezetése alatt reggel 7 órától este 8 óráig rendkívül komoly tanulással és megbeszélésekkel készül a tantestület a jövő iskolai év nagy feladataira. Reméljük, hogy ifjúságunk nevelésében és a szocialista újjáépítés folyamatában egy újabb jelentős lépést fog jelenteni ez az átképző tanfolyam.

F. J. levelező

Az Állami Könyvkiadó novellasorozatában megjelent

Balog István	Balog olvasni kezd	10 lej
Bala Károly	Széles ösvényen	18 "
Banczos István	Szovjet földön	25 "
Boros Ferenc	Vásárfia	14 "
Dragoş Petre	Vetési csata	18 "
Ércsánu Sergiu	Aktaforgalmi igazgatóság	10 "
Fegy László	A korbács	18 "
Fulácsy Irén	Ökörsütés	12 "
Géls Béla	A Guszev-ügy	15 "
Marion Lili	Anna néni nyaralása	15 "
Móricz Zsigmond	Kaszások a fák alatt	18 "
Nagy István	A legfontosabb ügyosztály	14 "
Páló András	Hajnali küzdelem	15 "
Pompa István	Két találkozás	18 "

Kaphatók a Könyvesboltunkban.

Visszapillantás a kulturversenyekre

Május és június hónapok folyamán nagy lelkesedéssel folytak le a kulturversenyek a Székelyföldön. A falusi és városi dolgozók tizezrei kapcsolódtak be a hatalmas kulturforradalomba, amely egy magasabb életszínvonal és kultura elérését szolgálta.

A versenyeken résztvevett Udvarhely-megye 457 kulturcsoportja 12000 szereplővel és rendezővel. A nézőközönség száma pedig elérte a 265 ezret a kéthónapos verseny alatt.

A lezajlott verseny forradalmat jelentett vármegyénk kulturéletében. A dolgozók tizezrei megmutatták, hogy akarnak haladni és nem kimélnék fáradtságot, ha munkájukat Népköztársaságunk felemelésére, a szocialista jövő építésére fordíthatják.

Voltak akadályozói is a munkának, akiket azonban az öntudatos dolgozók lelepleztek és újabból félreállítottak. Azok az ellenséges elemek, akiknek nem tetszik, hogy a dolgozó nép tanulni akar, hogy a dolgozók tizezrei saját életük megjavítására törekednek, már a verseny kezdetén igyekeztek befolyásolni a szereplőket és vezetőket, hamis jelszavakkal: »most nagy munkaidő van«, »ugy sem lesz ebből semmi«. A dolgozók viszont határozottan mondták ki szívből jövő jelszavukat: „Mindent a kulturversenyek sikeréért”. És sikerült is a verseny.

Május 15-én az előkészítő előadásokra

már 251 kulturcsoport vonult fel és 87 községben meg is tartották a házi versenyeket, ahol a község dolgozó népe igyekezett megbírálai és buzdítani a szereplő csoportokat.

Alsóboldogfalva községet emelhetem példának, ahol ezen a napon délután a zsufolt teremben egymásután szerepeltek a tánc, ének- és színjátékcsoportok és bizony nehezen sikerült a közönségnek eldöntenie, melyik jobb az egyes csoportok közül.

Beszélgettünk az egyik szereplővel a sok közül és amikor a nehézségek felől érdeklődtünk, határozottan választott: Elháríthatatlan nehézség nincs, mi fejlődni akarunk és akik nehézségekről beszélnek, azok egy követ fujnak a nagygazdákkal.

Székelyzsombor kulturcsoportjai már ezen a napon utrakeltek, hogy idegen községektől is megkapják a megfelelő helyreigazításokat a műsor-számsíkhöz.

Fel lehetne sorolni nagyon sok községet, hiszen 143 kulturothon vett részt a versenyen és mindenütt megvolt a lelkesedés és mindenik a legjobbat adta a versenyeken.

Május 22 és 29-ikén már megkezdődött

az igazi verseny.

A dalosok és táncosok szép népviseletben, a színjátékosok a szindaraboktól megkivánt öltözetben mentek át a kijelölt községekbe, ahol a bírálóbizottság előtt, valamint a községek lakói előtt mutatták be évi munkájuk eredményét.

A reakció, amely látta, hogy első próbálkozása kudarcba fulladt, újabb módszerekhez folyamodott.

Megpróbálta lebeszélni a könnyen befolyásolható szereplőket a játékról. Ez történt Szentkirály községben, ahol Boda István ifjú, aki főszerepet játszott a szindarabban, kijelentette, hogy nem hajlandó szerepelni. De megmentette a helyzetet egy lelkiismeretes ifjú, aki tudta, hogy itt saját érdekéről, a dolgozó népről van szó és 2 nap alatt megtanulta a főszerepet.

Kobátfalván is nehézségek voltak, de ott a könnyebbik részét választották a dolognak. A vezetőség

ahelyett, hogy felvilágosító munkát végzett volna a nép között, egyszerűen kijelentette, hogy »nem lehet« megrendezni és nem jelent meg a versenyen.

Vajjon a nép nem akart résztvenni a kulturversenyen? Hiszen már olyan sokszor bebizonyította, hogy szomjazza a kulturát. A község dolgozó népe azért állította vezetőit az élre, hogy azok vezessék és ne hátul kullogjanak, meghátrálva az akadályok előtt.

Mennyivel más volt az eset Szentmihály, Bencéd, Tarcsafalva, Tordátfalva vagy Csehétfalva községekben, ahol fennálltak ugyanazok a nehézségek és mégis a legjobbak közt szerepeltek a versenyen. Kobátfalva sem maradt volna le, ha idejében leleplezi a reakció burkolt aknamunkáját.

Firtosmartonos községben is dolgozott a reakció. Amíg a kulturcsoportok lázasan készültek a versenyre és minden este szorgalmasan próbáltak, addig mások terveket szőtek, hogyan fogják a versenyeket megakadályozni.

Török Eleknek »tiszteletes asszony«, miután nem sikerült neki az egész csoportot lebeszélni a versenyről, taktikát változtatott. Megvárta, hogy a csoport nagyrésze elmenjen a szomszéd faluba a versenyre és a könnyebben befolyásolható leányokat visszatartotta, azzal, hogy őket szekérral küldi át, de amikor a többi már eltávozott, akkor lebeszélte a bírót és a szereplőket is a versenyről. A 40 szereplő hiába várta az elmaradt 6 leányt, mert azok nem érkeztek meg. A versenyen nem szerepelhetett a község kulturcsoportja, de ez alkalommal megismerte ellenségét.

A faluközötti versenyek felvillanyozták a községek öntudatos dolgozóit, de elkeserítették a reakció ügynökeit. A körzeti versenyek előkészítésekor újabb próbálkozásokkal, újabb tervekkel jöttek.

A zetelai kulturothon énekkara apadni kezdett. Az ifjakat saját körülből kikérülő ellenségek csábították a korcsma felé, azzal, hogy nem nekünk való ez, nekünk majd szervez a tisztelendő ur énekkart, ahová nem veszünk be majd »mindenkit«. A célzás a falu szegény dolgozóira szólt, akik az elmúlt télen tanultak meg írni, olvasni és akik az aknamunka láttára még fokozottabb erővel kezdtek munkához, hogy ezáltal világosságot vigyenek azoknak, akik még mindig félnek a kulaktság rémhíreitől. A »tiszteleendő ur« persze nem szervezett énekkart, mert ez csak csel volt részéről, a megfogytakozott, de öntudatos énekkar pedig elnyerte munkája eredményét egy 50 kötetes könyvtárral.

A körzeti versenyek

június 5 ikén voltak. Itt még szebb eredményeket mutattak fel a kulturcsoportok.

400 kulturcsoport 8000 szereplővel táncolt, énekelt és játszott a megye 54 községének színpadán. Az eső miatt a termekbe zsufolódoott a nézőközönség, de minden tapsa, minden jelszava a kulturát hirdette, tanulásra buzdított és erős visszacsapás volt a reakció próbálkozásaira. Minden dolgozó érezte, hogy tanul és mindenki tudta, hogy új jövőt épít saját magának, egy magasabbrendű népi kulturán keresztül.

Minden dolgozó tudta és érezte, hogy harcol a kultura terjesztésével a tudatlanság ellen és boldog tapsviharakkal nyilvánította részvételt ebben a harcban.

K-a.

(A következő számunkban folytatjuk a versenyek kiértékelését.)

x Semmisneknyilvánítás. Elveszett Jankó Gyuláné névre kiállított 46,3359/1 számú buletin. Semmis.

Ismerjük meg a szocializmus hazáját

A kolhoz-rendszer győzelme a Szovjetunióban

A cári Oroszország minden szempontból hátramaradt ország volt. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom előtt az ország lakosságának négyötöde mezőgazdasági munkával foglalkozott, a legkezdetelegesebb eszközökkel. Az 1910 évi népszámlálási adatok szerint 18 millió laboronával és 10 millió fakével szemben, csak 4 millió vaseke volt. Nem csoda, ha a föld terméketlen, a termény rossz minőségű volt.

A föld legnagyobb része a cár tulajdona: 7 millió hektárával ő volt a legnagyobb földbirtokos és kizsákmányoló, de nem sokkal maradtak mögötte a kolostorok és földesurak sem.

Ezzel szemben a parasztok milliói jobbágyorsban tengődtek. Da ne beszéljünk a vagyontalanokról. A középparasztok élete is nehéz és keserű volt. Nekik csak a föld rossza jutott, kezdetleges eszközökkel, rossz állataikkal, trágya nélkül, földjeiket nem tudták jól megművelni. Szegénységben, irástudatlanságban sínylődték. A nagy adók, beszolgáltatások miatt legtöbbször inkább eladták földjeiket a zsiroszadákknak. A nyomor és a szegénység a falvak külsején is meglatzott: sötét, alacsony, szalmafedéles házak, görbe, sáros utcák. Nemhogy villany, de még petróleum vagy gertya sem volt minden egyes házban.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom

vetett véget ennek a reménytelen állapotnak. Az államhatalom gyakorlása a nép kezébe került és a néptanácsok 1947 november 8-án 150 millió hektár földet jutattak örök használatra a parasztnak. Először lépett ekkor a paraszt a földre, mint gazda és nem, mint kizsákmányolt jobbágy.

A világháború rombolásai, az 1922-ig tartó idegen intervenció háború, de főképpen az 1921 évi szárazság mély nyomokat hagytak és a Kommunista (b) Pártot nagy feladat elé állították: újja kellett teremteni nemcsak az ipart, hanem a mezőgazdaságot is. Hatalmas erőfeszítéssel 1926-ra sikerült elérni a háborúelőtti színvonalat. 1929-ben a bevetett terület elérte a 113 millió hektárt.

A mezőgazdaság átalakulása nagy változásokat hozott. A forradalom előtt a földbirtokos-gazdaságok az áru-gabonának 21,6 százalékát, a kulák-gazdaságok 50 százalékát, a paraszt-gazdaságok 28,4 százalékát termelték. A földbirtokos osztály felszámolásával az árugabona mennyisége csökken. A kulákok a forradalom előtti mennyiségnek alig egy harmadát termelték. Ha a szegény- és középparasztok többet is termeltek, a helyzet mégis tarthatatlanná vált, mert a 15-16 millióról 24-25 millióra főlzaporodott parasztagazdaság maga elfogyasztotta, amit termelt. Így a városi lakosságnak a háború előtti árugabona mennyiségnek csak a 37 százaléka jutott.

Ugyanakkor a szovjet nép, élén a Sztálin-vezette Kommunista (b) Párttal, teljes erővel hozzáfogott az ország iparosításához. Új városok emelkedtek, az ipari munkásság száma napról napra nőtt, a kenyérszükséglet emelkedett, de a kenyér mind kevesebb lett. Így ellenmondás keletkezett az ipar fejlődése és a mezőgazdaság hátramaradt termelése között.

Lenin szavai szerint »Ha úgy maradtunk, mint a multban, kizsákmányoltak mellett, ha még szabad polgárnak is a szabad földön, bármikor az elkerülhetetlen pusztulás fenyeget.«

Felaprózott gazdaságok mellett szinte lehetetlen a mezőgazdasági tudomány

vivmányainak felhasználása, modern mezőgazdasági gépek beszerzése. Egyetlen kiút volt: újjászervezni a mezőgazdaságot.

Kétféle nagygazdaság

van: 1. A kapitálista nagygazdaság. Ez hosszú időn keresztül fejlődik ki, a kis- és közép birtokok megsemmisítése által, melynek alapja a szolgák munkájának kizsákmányolása. 2. De van egy másik út is, mely a nagygazdaság létesítéséhez vezet: a szövetkezés, a kisgazdaságok önkéntes tömörülése, ami rövid időn belül lehetővé teszi a tudomány összes vivmányainak alkalmazását és ennek folytán az árugabona termelés hatalmas fokozását. »Tehát — mondotta Sztálin — csak két út van: egyik előre, fölfelé, egy új — a kolhoz — rendszer felé; vagy hátra, lefelé a régi kulák- és kapitálista-rendszer felé. Harmadik út nincs.«

A kultura terjesztése a szovjet-falvakban

A szovjet falvak értelmiségieinek kezdeményezésére az utóbbi időben számos szovjet faluban olvasókörtök és „kolhozgyezetemeket” létesítettek.

Eddig összesen hatszáz ilyen lektorátus működik, ahol nemcsak a városokból jött tudósok és írók, hanem a falvakon tevékenykedő értelmiségiek is rendszeres előadásokat tartanak.

A Voronéz-vidéki Talovszk körzet „Dokucsajev” kolhozában 1949 februárjában létesítették a falusi olvasókört. Ebben a lektorátusban falusi tanítók, mezőgazdászok, orvosok, a „Dokucsajev” tudományos kutató intézet munkatársai, valamint a mezőgazdasági intézet tanárai tartanak ismeretterjesztő előadásokat. Mig a multban a kolhozban havonként alig rendeztek két ismeretterjesztő előadást, jelenleg havonta átlag 5-6 ilyen előadást is tartanak. Nyáron az előadásokat a mezőkön, a kolhozparasztnak munkahelyein tartják.

A hallgatóságot legjobban érdekli a biológia, a nemzetközi politika, az atomfizika kérdéseivel foglalkozó, valamint a föld és a növények keletkezéséről és más hasonló kérdésekről szóló előadások. Nagy érdeklődést kel-

Es a szovjet-parasztok a Lenin és Sztálin által mutatott útra lépett. Az első kolhozok már 1918-ban létesültek. A tömeges kolhozba tömörülés csak 1929-ben kezdődött.

Arra a kérdésre, hogy a parasztnak milliói miért csak 12 évvel a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után tértek rá a tömeges kolhozba tömörülés útjára, igen egyszerű a válasz. Igaz, hogy az alapfeltételek: maga az a tény, hogy a hatalom a szovjet nép kezében volt, hogy a földesuri és kulák-tulajdonokat főlzámolták, már 1929 előtt is megvoltak, de az ország iparosodásának eredményei nem mutatkoztak. Amikor a város és a gyár megkezdte a traktorok, vetőgépek, arató-cséplőgépek, gépkocsik, stb. szállítását, a parasztság ráeszmélt arra, hogy ezek növelik a munka termelékenységét. De ráeszmélt arra is, hogy ezek a gépek csak nagygazdaságokban használhatók.

tett a 19 éves A. Loszinova komszomolista brigádéros, a munka hőse címmel kitüntetett parasztleány ismeretterjesztő előadása. Neszinova, a magas hozamú termést biztosító grotechnikai módszerekről tartott előadást. Munkabrigádjába tavaly hektáronként 3200 kiló zabot takarított be.

A „kolhozgyezetemeket” rendszerint a politikai és tudományos ismeretek terjesztésére alakult társaság helyi megbízottjai szervezik meg és éppen ezért ezek egész más alapokon folytatják tevékenységüket.

A „kolhozgyezetemek” hallgatói főleg kolhozelnökök, brigádérosok stb. Az előadások programját három évre előre megállapították és az előadások célja megismertetni a hallgatókkal Micsurin, Williams, Dokucsajev és Liszenko tanításait, valamint az élkolhozok tapasztalatait. A leckék felfegyverzik a hallgatót a természet átalakítására irányuló sztálini terv teljesítéséhez szükséges ismeretekkel. Az előadásokat hetenként egyszer tartják hat órán keresztül. A tanítási év december 1-től márciusig tart. Poltova vidékén már 44 „kolhozgyezetem” működik.

Küzdelem a járványok ellen

Járványkórház kell Székelyudvarhelynek

Székelyudvarhelyen a napokban a négy szomszéd megye egészségügyi osztályainak vezetőorvosai és a marosvásárhelyi közegészségügyi intézet járványügyi osztályának kiküldöttei, Horváth dr. egyetemi tanár vezetésével értekezletet tartottak.

A konferencia célja az volt, hogy a járványos betegségek ellen a legszükségesebb intézkedéseket és rendszabályokat megbeszéljék, a felvilágosító egészségügyi neveléssel együtt.

Szükségessé vált az óvintézkedések foganatosítása a szörványosan fellépett gyermekparalízis betegség miatt is. Vármegyénkben még ugyan nincs egy eset sem s éppen ennek a betegségnek az elhárítását akarja az ideiglenes bizottság egészségügyi osztálya elérni.

Azonban nagy nehézségek előtt áll Udvarhelymegye, mivel nincs megfe-

lő járványkórháza. A jelenlegi kórház befogadóképessége kicsinek bizonyult és annak bővítése elengedhetetlenül szükséges. Ez megoldást nyerhetne, ha a jelenlegi — nem megfelelő — járványkórházat más épületeibe lehetne áthelyezni.

A marosvásárhelyi egészségügyi intézet dicsőre méltó cselekedettel megyénk egészségügyi laboratóriumának befejezéséhez saját költségvetéséből 100 000 lejt ajándékozott.

A járványos betegségek megelőzése érdekében a legszükségesebb óvintézkedéseket itt közöljük.

1. A gyümölcsöt gondosan meg kell mosni és lehetőleg kompótként fogyasztani.

2. Igen nagy gond fordítandó a gyakori kézmosásra, különösképpen étkezés előtt.

3. A Küküllő vizének használata fel-

A kolhoz megteremtésénél

egy szempontot nem lehetett figyelmen kívül hagyni. Lenin és Sztálin rámutatott arra, hogy a parasztnak szabad erőszakkal kolhozba kényszeríteni, hanem példákkel kell meggyőzni, hogy saját szemével lássa a kolhoz rendszer előnyeit. Mikor meggyőződött ezekről, magától tért rá ennek az új rendszernek az útjára. A Kommunista (b) Párt állandó segítségével, irányításával és örködése vigyázatára, hogy a kolhozba tömörülés, hogy erőszakkal történjék. Együtt hatalmas harcot kellett megvívni a trockijistákkal és bucharinistákkal, akik el akarták téríteni a parasztságot a kolhozba tömörülés útjáról.

A Párt irányításán keresztül új feladatot be a faluba, teljesen megváltozott a gondolkodás. A modern gazdaság kódás elsöpörte a falu és a város közötti határokat. A mai szovjet földműves élete el sem képzelhető közmunkáján, ujság, villany, mozi és rádió nélkül. Behatolt minden faluba a kultura megművelésével, a jó lét.

főzés nélkül szigorúan tilos, még a szék- és öblítés céljaira is.

4. Fontos a szájüreg tisztántartása és a gyakori hypermanganos gátlás ajánlatos. Ez különösen indokolt üzemekben és nagyobb közösségekben, ha ben, a járvány-veszély idején.

5. Nagyobb közösségekben, üzemekben, különös gond fordítandó a dolgozók szigorú egészségügyi ellenőrzésére, a víz, gyümölcs és tej helyzet a tásra, fürdők és klozetek tisztítására.

6. Egészséges egyének légutait is nyálkahártyáján élhet a gyermek-

7. A tifusz elleni háromszori

tól ne maradjon el senki.

Vöröskereszt-tanfolyam

Megkezdődött a Vöröskereszt-tanfolyam, melynek célja a tanulóknak a nép egészségének védelmére, és a kollektív mindent, hogy minél jobb és egészségesebb legyen minden dolgozó.

A Vöröskereszt-egylet nagy segítségére van ebben a munkában az orvosok fáradtságát nem ismerő, akik szakszerű előadásokat a tanfolyamon. Tudják, hogy egészséget csak felkészültséggel lehet megvédeni.

Az első órán hasznos felvilágosító előadást tartott Leövey Klára, aki olyan dologra világított rá, amit még fogalmunk sem volt. A tanfolyamon részt vesz, az elkövetett sokat minél pontosabban látogat, mert sok hasznát fogja venni.

Megtanuljuk itt, hogyan lehet elkerülni a baleseteket, hogyan kell segíteni azokkal, akiket baleset érte.

Voltak az előadások, melyek a tanulóknak, Péter Pál, Bálinc, akik 25 nap alatt megtanultak le az napjainkban is még nagyon gyakori betegség, azaz, aki a csodákat várja, jobban tanulna és egyéb előnyöket mind a tanulóknak, akik embereket látni akarnak, akik alatt az ország ujját megfogták, akik Oroszországban élnek, s felépítjük a szocializmus minél előbb. Ezt Párt jól tudásban van a hatalom és az ország érdekében a népet ne dőljenek el.

FALVAINKBÓL—FALVAINKNAK

A szenterzsébeti állami gazdaságról

Amikor a szenterzsébeti lehasznált földesuri földet államosították, azt mondták a falu zsirosgazdái: most próbálhat az állam is sovány földben jó gabonát termelni.

Az állami gazdaság azonban hatalmas erőfeszítést tett. A vetési bizottsággal karöltve önkéntes szántási munkát szerveztek. Már az első nap hetven eke jelentkezett a munkára, bár a nagygazdák egymás közt azt mondták: ha elvették, műveljék is meg. Volt olyan is az önkéntes munkások között, aki nem szívesen, hanem inkább azért jött el, mert szégyelte kimaradni a szántásból. Az ilyenek meg is látszott ez a munkáján.

Végeredményben mégis sikerült megszántani olyan területeket is, amiket a múltban a földesur nem tudott megműveltetni. Az idejében elvégzett tavaszi munka meg is hozta az eredményt. Ma minden növény azt susogja, hogy a kollektív gazdaságra az állami gazdaság mutat példát. Hetven fő helyett ma 1100 fő paradicsom, a régi 100 fő káposzta helyett ma 6000 hirteti ezt. A növények hangját minden gazdaember megérti. De nem csak a kertben, hanem kúnn a mezőn is az állami gazdaság a legszebb buza-ábla, habár sovány földbe vetették, meglátszik azonban, hogy idejében megtagarították a burjától. Ugyanez a helyzet a tavaszbuza, a cukorrépa, a cukorrépa-magnakváló stb. tábláknál is.

A szenterzsébeti 92 hektáros gazdaságot Pál Domokos elvtárs, a szenterzsébeti munkája kezdetén: mit akar egy bányász, talán bányát létesíteni? Igazuk is volt. Az állami gazdaság rövidesen bánya lesz: növénybánya, vetemény-bánya, gyümölcsbánya, stb. Így lesz a komoly munka eredményeképpen mindenki előtt világos a kollektív gazdálkodás előnye az egyéni gazdálkodással szemben.

Szakács Dénes
MNSz levelező.

Oroszhegy

Az egy éves gazdasági tervből kiemelt részét községünk is. Egyik ilyen munka a bika istálló építése, ami szépen folyik az igen nagy nehézségek ellenére, amit a reakció okozott. Az önkéntes munkában, felvilágosítás és irányítás terén az építés alkalmával részt vettek: Márton L. Gáspár, Berkeci Ferenc, Tamás Ágoston, Garabás Artur, Bálint Gy. János, Fancsali János és Berkeci Márton. A község dolgozói nagy lelkesedéssel siettek a munkára.

Voltak azonban akadályozói is a munkának, mint például Szász P. János, Péter Pál, Hajdó András, Magyar Pál, Bálint A. András és még többen, akik 25 en álltak munkába és egy nap alatt mindössze 23 szál fát vágáltak le az istállóhoz. Ahelyett, hogy dolgoztak volna, összeültek, énekeltek és táncoltak, felnőtt ember létükre. Ezek mind a kulákok befolyása alatt álló emberek. Pedig ezeknek tisztán kellene látniuk osztályhelyzetüket és tudniuk kellene, hogy akik őket befolyásuk alatt tartják, azok nem csak az ország újjáépítésének, hanem nekik maguknak is ellenségei.

Oroszhegyen is vannak hibák és hiányosságok, annak ellenére, hogy a Párt jól működik. Így például a »glebános ur« a rózsafűzér vezetőjén keresztül minden este éjfélig imádkoztatja a népet és reggeltől délig, hogy a nép ne dolgozzék. Ezzel szabotálja

az egyéves tervet. Az imádkozók fővezére Kovács Vilmos megyebíró, aki azt mondta a nép előtt, hogy a kommunisták azt mondják, nincs Isten. Bedő Tibor plebános ur arra kéri a hiveket, hogy imádkozzanak a püspök szándékáért, de a RDNSz, a MNSz, a mezőgazdasági bér munkások szakszervezetének tagjai és a község többi öntudatos lakosai is tudják, mi a »szándéka« a kegyelmes atyának. Akad azért olyan szegény napszámos leány, Pál Anna, akit még félre tud vezetni a pap és pénzt ad neki, hogy imádkozzék a pápa szándékáért.

Fancsali Gáspár

Zetelaka

A zetelaki középgazdák még nem értették meg mind, hogy nekik nem a kulákok oldalán van a helyük, hanem a szocializmust építő munkásosztály mellett. Ezeket annyira félrevezették a kizsákmányoló zsiros parasztok, hogy nem ismerik fel osztályhelyzetüket.

Vannak egyes középparasztok és fél-proletárok, akiknek annyira el van tekerve a fejük, hogy nem képesek megérteni, hogy nekik nem a reakciók oldalán van a helyük, hanem abban a társadalomban, ahol saját érde-

kükért küzdhetnek, nem pedig saját érdekük ellen. Ilyenek pl. Márton Ferenc, Boros I. Lajos, Bokor Zsigmond és Ilyés István Tófalvi.

De megemlíthetjük azokat a kulákokat is, akik befolyásuk alatt tartják az említett középgazdákat. Ezek: Szabó Lajos, id. Kalapács Árpád, Soós Dénes, Csiki István, Gerhárt József és Sándor József hegyi. Amint a Soós Dénes esete mutatja, ezek hű kiszolgálói az egyházi reakciónak. Így a legutóbbi alkalommal Soós Dénes átment Méréfalvára, nem azért, hogy a »csodát« megnézzék, mert abban ő maga sem hisz, hanem, hogy megnézzék, »milyen tömegünk van«. A babonával elbutított, kizsákmányolt dolgozókat Soós Dénes a kulákok szekerétől »tömegnek« tekinti. Ezt a kijelentést többek előtt tette Soós Dénes, így sógora Biró Géza is hallotta.

I.—a.

Sebők Lajos levele a szerkesztőséghez

Hálával gondolok vissza Csizér Zollán dr. és Bódi András dr. kórházi orvosokra, akik megmentették fiam és feleségem életét. Feleségem a sikeresen végzett súlyos műtét óta teljesen egészséges és munkabíró lett. Lajos fiamat pedig egészsége tökéletes visszanyeréséig a brassói kórházban gondozták.

Csizér dr. és Bódi dr. cselekedetét a RMP tette lehetővé, amelyik megadta nekik az alkalmat, hogy tudásukat fejlessék és a szegény emberek megsegítésére és gyógyítására használhassák fel. Most már látjuk, miért építjük a szocializmust és mit jelent az számunkra az egészségünk visszanyerésénél is.

Sebők Lajos Küküllőkeményfalva

Szovjet-mozivetítő gépet kapott Homoródalmás kulturothtona

Kettős ünnepe volt vasárnap Homoródalmás községnek. Ezen a napon választották meg és iktatták be a község ideiglenes néptanácsát és ezen a napon adta át Kovács Domokos kulturális és művészeti és tájékoztatóügyi minisztérium nevében azt a mozi-gépet, amit demokratikus kormányunk Homoródalmásnak ajándékozott, annak a lelkes és odaadó munkájának jutalmául, amit a télen és a mostani kulturversenyek folyamán kifejtettek.

A kulturothton környéke csupa zöld-ág, a község ifjúsága felkészült a nagy örömmünnepekre. A terem szép díszítése mellett csupa rózsákkal fogadja a belépőket. Homoródalmás asszonyai odaadták kertjeiknek minden virágát, hogy minél szebb és minél díszesebb lehessen a községnek ez a nagy ünnepe.

Az ünneplőbe öltözött ifjúság kíváncsian veszi körül autójukat. Csakhamar előkerülnek a nagy bőrdöngők, amikben az a pompás szovjet felszerelés van, ami most már az almási kulturothton tulajdona és amelyik hivatva van arra, hogy hirdesse a faluban a munkásosztály új világát építő, hatalmas erejét, hogy hirdesse a fejlődést, a haladást és mutassa az emberiség boldog jövője felé vezető utat.

Gombostűt nem lehetne elhelyezni a kulturothtonban, annyian vannak. Eljött a község apraja-nagyja, anyák kislányeikkal a karjukon, öregek, fiatalok egyaránt. Itt az egész falu, csak imitt amott lehet látni egy-egy meghuzódó, megbuvó embert, aki nem akarja tudomásul venni az ünnepi eseményt. Ezek a megbuvó, sötét emberek, a község kizsákmányolói, a letűnt rendszer uszályhordozói. De ezek egyáltalán nem hiányoznak az összegyűlt dolgozók tömegéből.

Hatalmas a lelkesedés, amikor Kovács Domokos keresetlen szavakkal átadja ezt a közel másfél millió lej értékű ajándékot. A lelkesedés még fokozódik, amikor Peltzer Vilmos a RMP megyei szervezetének a nevében beszélt arról a minden reakciós mesterkedést elsöprő kulturforradalomról, a-

mit Pártunk kezdeményezett Népköz-társaságunkban.

A közönség lelkesedése nem ismer határt, amikor a következő szónok, Flórián László a MNSz és a megyei kulturaktív nevében élteti Homoródalmás lelkes dolgozó ifjúságát, amelyik hosszúságos és fáradtságos munkájával megszerezte községének a mozi-gépet.

A helybeli kulturothton nevében az igazgató veszi át Népköz-társaságunk ajándékát és fogadalmat tesz, hogy ezután még nagyobb lelkesedéssel, még nagyobb öntudattal fognak dolgozni népünk és Népköz-társaságunk felémelésén.

Majd Nagy Ferenc ig. tanító beszél az ifjúsághoz és végül Jobb Dénes, az oklándi járás ideiglenes néptanácsának titkára fejezi be a lelkes ünnepséget.

Ezután kulturműsor következett, melyben a homoródalmási ifjúság bemutatja megegyezően azokat a művészi táncait, amikkel a csiki megyékközötti versenyeken annyira kitért. A tömeg nem akarta leengedni a szinpadról nagyszerű fiait. A műsor alatt a közönség soraiból felemelkedett Baczó János hatvan éves szegény földműves és a község nevében közvetlen szavakkal köszöntö meg az ifjúság nagy munkáját, majd a harc továbbvitelére buzdította őket és nagy hatást kiváltó beszédét népi demokráciánk és a Pártunk éltetésével fejezte be.

Nagy ünnepe volt ez a nap Homoródalmás dolgozóinak. A haladószelemű igazi népi kultúra győzelmének az ünnepe. Meggyőző bizonyágtétel arról, hogy a szocializmust építő Román Népköz-társaságnak édes gyermeke minden dolgozó, legyen az akár milyen nemzetiségű is, aki odaáll a fejlődésünkért és haladásunkért vívott harcunk hatalmas táborába. Aki meghallja és megérti Pártunk hívó szavát, amikor munkára és harcra hív bennünket, hogy fel tudjuk építeni Népköz-társaságunk boldog, szabad és megelégedett jövőjét, hogy dolgozó népünk kulturáját olyan magasra emeljük, amelyen magasságra a letűnt rendszer soha, de soha nem emelte volna.

fi.

A halasági erdőbe is eljut a kultura

A szentkeresztbányai ARLUS alfiók kultur-propaganda kirándulása

Szentkeresztbányán július 10-én reggel 6 órakor nagy a sürgés forgás. Egy nagy teherkocsira felpakolnak, elhelyezkednek, nótaszóval indulnak. A szentkeresztbányai ARLUS alfiók kulturotársaságja indul az erdei munkásokhoz.

Érkezésünkkor nótaszóval, diadalkapuvallal fogadnak. Annak ellenére, hogy esik az eső, nem törődik senki vele, mintha észre sem vennék.

A szinpadot az erdő közepén zöld ágakból csinálták meg, nagyon ötletesen. Az összegyűlt munkások hol könnyezve, hol nevetve, nézték és hallgatták az előadást. Egy előadás ismeretli az «ARLUS» jelentőségét, majd Micsurinról, a nagy szovjet-tudósról hangzott el előadás.

Az előadás perge, ének, tánc, egyik a másikat követi. Műsor után ismerkedési köztánc.

Beszédbe elegyedik egy favágóval: Elvtársam, mikor volt még itt ilyen előadás?

— Hát, már öreg ember vagyok — mondja — de minálunk ilyesmi még nem volt, jó volna, ha egyszer-egyszer mi ránk is gondólnának, mert nálunk itt az erdőn nincsen se ujság, se rádió és mi nem is igen tudunk a világ sorsáról.

— Aztán mi tetszett magának az előadásokból?

— Hát, érdekes volt az előadás a szovjet-tudósról, aki a pityókából paradicsomot és egyszerre pityókát is termelt, meg aztán szép volt az orosz tánc. De kár, hogy nem jönnek ide gyakrabban is.

Megigérjük, hogy ezentúl minden hónapban a halasági erdőmunkások részére politikai és kulturműsort fogunk rendezni.

A nagy eső ellenére, ami bőrig áztatta a kulturgárdát, jóleső érzéssel jöttünk haza, hogy munkánk nem volt hiábavaló, felráztuk az erdő munkásait. Érdeklődést váltottunk ki belőlük, ujságra kíváncsiak stb.

Késő este, nyakig sárosan, de sokat tanulva érkezettünk haza, avval az elhatározással, hogy a következő előadásokon kiküszöböljük hiányosságainkat, amik mutatkoztak. Viszünk magunkkal propaganda anyagot, bővebb politikai beszámolót, zászlókat, jelszavakat, stb.

Levelező.

Mi történik a nagyvilágban?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

Gazdasági válság a kapitálista országokban

Amerikában hatalmas gazdasági válság veti előre árnyékát. Az Egyesült Államok ipari termelése állandóan csökken. Ez év első negyedében, a múlt évivel összehasonlítva, a textiliparban 20, a bőrparban 27 százalékos a terméscsökkenés, 3753 cég jelentett csődöt. Az United Press jelentése szerint a részvények értéke a newyorki tőzsdén júniusban három milliárd dollárral esett. Az árufelesleg értéke pedig elérte az 545 milliárd dollárt.

Gyors iramban közeledik a válság a mezőgazdaságban is. A mezőgazdasági minisztérium azt javasolja, hogy 1950-re 27 millió tonnával csökkentessék a gabonatermést és korlátozzák a gyapottal, tengerimélt, dohányjal bevezetett területek nagyságát is.

Hogy késleltesse a válság kirobbanását, az USA még szövetségeseit sem kiméli. Ki akarja szorítani az angol fontot a világpiacról, célja az angol font leértékelése, hogy biztosítsa a dollár világhuralmát. Ez az oka annak, hogy a londoni tőzsdén pánikhangulat uralkodik, az értékek hatalmas zuhanást mutatnak.

Cripps angol pénzügyminiszter július 6-i parlamenti beszédében kijelentette, hogy a válságot csak a termelési költségek leszállításával lehet elkerülni. A tőkés lapok szerint ez nem jelent mást, mint a munkabérek leszállítását.

Hát újból a dolgozók verejtékén megspórolt aranyakkal akarják a tőkés megöltölni kiürült zsebeit?

Lengyelország beszüntette a szabotáló Jugoszláviába irányuló szállításait

Tekintettel arra, hogy Jugoszlávia rendszeresen szabotálta a lengyel-jugoszláv gazdasági szerződésben előírt áruk szállítását, Wierblowski lengyel külügyminiszteri főtitkár közölte a varsói jugoszláv nagykövettel, hogy beszünteti összes szállításait Jugoszláviába.

A lengyel-román kölcsönös barátsági és megnemtámadási szerződés ratifikálása

alkalmával a bukaresti parlamentben tartott beszédében Pauker Anna külügyminiszter megállapította, hogy ennek a szerződésnek feladata megvédeni és megerősíteni a békét a fasizmus elnyomása ellen. Ez a fenyegetés még

Népi uszóverseny Udvarhelymegyében

A népi uszóverseny célja, hogy az ifjúság körében minél szélesebb vonalon terjessze az uszást, mint sportot. Lehetnek megyénkben is kiváló uszók, akikről nem tudunk még, azonban a mostani nagy népi uszóverseny alkalmával népvilágra kell, hogy kerüljön minden tehetség, hogy azokkal foglalkozhassunk és tudásukat fejleszthesük.

A népi uszóversenyen résztvehetnek fiúk és lányok egyaránt a következő kategóriákban: I. 8—12 évig, II. 13—15 évig, III. 16—18 évig, IV. 18 éven felül.

A versenyszámok nem nehezek.

Az I-es csoportnál 25 m., a II-ik

most is fennáll. Ugyanazok a tőkésék, akik Hitleret támogatták, most is fel akarják Németországot fegyverezni.

A népek azonban békét akarnak, hogy jólétüket fejlesszék. Mi összegyűjtjük erőnket, hogy szembeszállhassunk ezzel a fenyegetéssel. *Ezért elsősorban arra törekszünk, hogy megerősítsük barátságunkat a Szovjetunióval és a baráti demokráta államokkal. Arra törekszünk, hogy munkánkkal megerősítsük a béke egységfrontját.*

A Szakszervezeti Világszövetség II. kongresszusa

az egyre növekedő nemzetközi munkásszolidaritás jegyében folyik Milanóban, ahol június 29-én nyílt meg. Ez a kongresszus a világ dolgozóinak diadalát jelenti, melyet a nemzetközi összefogás aratott az acsarkodó reakció és a jobboldali áruló szociáldemokraták fölött.

Di Vittorio, a Szakszervezeti Világszövetség ideiglenes elnöke, az Olaszországi Szakszervezeti Tanács főtitkára vázolta azokat a reakciós támadásokat, amelyeket a munkásosztály és a szakszervezeti mozgalom ellen vezettek. A világ dolgozói előtt azonban nem lehet eltitkolni azt, hogy a Szovjetunióban és a népi demokráciákban a munkanélküliség és a gazdasági válság ismeretlen fogalom. *Ez a tény pedig erősebb tényező minden tükös fegyvernél és atombombánál.*

A kongresszus kiküldöttjei világközi különbség nélkül teljes szolidaritásúnak edtak kifejezést a Szakszervezeti Világszövetség iránt.

Kuznyecov, a Szovjet Szakszervezeti Szövetség elnöke a SzVSz általános politikájáról számolt be, melyet a szakszervezeti egységért, a béke és demokratikus jogok megvédéséért folytatott. Az imperiólistáknak az a céljuk, hogy Nyugat-Európát gazdasági és politikai gyarmatukká tegyék. Ezzel szemben a szovjet kormány állandóan a népek békeakarát hangsúlyozza. Kuznyecov megállapította beszéde további folyamán, hogy a béke védelmére indult mozgalom alapvető ereje a munkásosztály, korunk leghatalmasabb társadalmi osztálya.

Július 10-én az olasz munkásnép százazrei szimpátia-tüntetéseket rendeztek a SzVSz, a béke és a Szovjetunió mellett.

Berlin nyugati övezetében.

több, mint 10.000 munkás 15 perces jelképes sztrájkot tartott, hogy ezzel fejezze ki, hogy nemhelvesli azt a politikát, amelyet a nyugati megszállók a gyárak leszerelésével folytatnak.

csoportnál 50 m., míg a III és IV-ik csoportoknál 100 méter. A résztvevők bármilyen stílust használhatnak a verseny alatt és azt verseny közben meg is lehet változtatni.

A népi uszóversenyt bármilyen vízben meg lehet rendezni, legyen az egy tó, folyóvíz vagy uszómedence.

A verseny külön lesz a fiúk és lányok részére. Minden uszó központ 3 első helyezettje részt vesz a megyei döntő versenyen.

Felhívjuk ezután is mindama községek sportkedvelőit, ahol megfelelő víz áll rendelkezésre, hogy a népi uszóverseny megrendezését ne mulasszák el és biztassák az uszást kedvelő ifjúságot arra, hogy ezen a versenyen minél nagyobb számban vegyenek részt.

A Dolgozó Nő

juliusi száma eleven, érdekes, színes. Lőszertű kérdéseinekkel foglalkozik a lap minden cikke, ezek között az első helyen áll Viorica Constantinescu vezércikke: „Előre a tervért”. Az imperiólisták zsoldjában álló egyházi reakció ellen László József ír, az életből vett példák alátámasztott, harcos cikket; a háborus uszítás ellen világ-méreteken folyó küzdelem ereje sugárzik Ilja Ehrenburg és Gagarina asszony beszédeiből. Rácz Margit a rémhírterjesztő csikszentimási kulákokat leplezi le, Megyesi Sándorné pedig a RDNSz marosmegyei munkájáról számol be. A lap tartalmának középpontjában a székelyföldi kulturversenyek állanak, Csik-Háromszék, Maros- és Udvarhely-megyék lelkes megmozdulása a kulturáért, a babonák, tudatlanság és miszticizmus ellen.

Drégely Ferenc novellája egy szegény parasztlány két utazása a szenvedéstől a boldogságig, Ljuba Boboc román író nő elbeszélése az elnyomott, kizsákmányolt falusi asszony öntudára ébredése és harca a kapzsi nagyzdáné ellen. Népszerű tudomány, szemelvények a szovjet életből, versek, állandó rovatok, gyakorlati tanácsok és számos rajz, kép, tanulságos és szórakoztató ölet gazdagítja a Dolgozó Nő juliusi számának tartalmát.

Judecătoria Populară Mixtă Odorheiu, Dos. No. 817—1949.

Carte de judecată civilă No. 131—949, Sediința publică din 27 Maiu 1949.

Instanța fiind compusă din Balogh Iosif judecător șef, Kis Francisc asesor popular, Benedek Albert asesor popular, Balázs Irma grefieră.

In numele legii hotărâște:

Admite acțiunea de divorț intentată de s. lui Fehér Ipoly născută Lajos Ileana din Forțeni jud. Odorheiu contra soțului ei Fehér Ipoly cu domiciliul necunoscut și în consențită.

Declară desfăcătura căsătoriei dintre părți încheiată în fața Ofițerului de stare civilă din Forțeni jud. Odorheiu la data de 15 Decembrie 1942 și înscrisă sub Nr. 5—1942.

Divorțul s'a pronunțat din vina părților. Așază spre îngrijire, creștere și educare copii Emeric născ. la data de 29 Septembrie 1943 și Alexandru la data de 14 Ianuarie 1945 la mama reclamantă. Ordonă Ofițerului de stare civilă a comunei Forțeni jud. Odorheiu ca în baza art. 14 din legea actelor de stare civilă după devenirea definitivă a prezentei să facă cuvenite transcrieri în registrul de stare civilă ale acelei comune. Obligă părțile să plătească Statului suma de 4000 Lei cheltuieli de timbre ivite în procesul de fața intrucât reclamanta beneficiase de dreptul de paupertate. Cu drept de apel în termen de 15 zile Dată și pronunțată în sediința publică din 27 Maiu 1949 la judecătoria populară mixtă Odorheiu.

Judecător șef, dr. Balogh Iosif, Kiss Francisc, Benedek Albert asesor popular, Grefieră Balázs Irma, m. p. Pentru conformitatea copiilor.

(ss. Indescifrabil) referent.

Friss, olcsó zöldség az Ardealunál

Az Ardealul állami élelmiszer-üzlet friss zöldséget árul úgy a piacon, mint a kicsinybeni üzleteiben, hogy a magas piaci árakat letörje. Kapható: murek, petrezselyem, borsó, zöldsapszuly, kalarábé, ugorka, stb.

Megjelent a mezőgazdasági adótörvény.

(Folytatás az 1. oldalról)

velési minisztériummal egyetértésben teljes mértékben sikerült teő alá hoznia azt a törvényt, amely a Párt KV március 3-ik határozatának megfelelően osztályharcos szellemben oldja meg a falusi gazdaságok megadóztatását és amely számtalan olyan szociális intézkedést tartalmaz, melyek a régi rendszerek alatt álmodni sem lehetett.

Ennek a törvénynek észszerű alkalmazása által lélekezethez jutnak a falvak szegény és középföldművesei, az életszínvonaluk állandóan emelkedés a kollektív gazdaságoknak nyújtott hatalmas segítséget és kedvezményeket kihasználva tömör sorokban szorokoztak fel és menetelnek a szovjetzeti gazdálkodás útján a jobb és boldogabb jövőt nyújtó szocializmus felé.

Teke

Az OSP tekepályáján barátságos tekeversenyt rendezett a helyi PTT csapat. Résztvettek a PTT marosvásárhelyi és UMTE helyi csapatok.

Eredmény: UMTE 225 — PTT Ódorheiu 217 és PTT-Tg. Mureș 180. A teket ütöttek. Ez a barátságos mérkőzés szép játékot mutatott.

Sakkozók figyelmébe

Felhívjuk a székelyudvarhelyi városi és vidéki sakkozni szerető dolgozó figyelmét, főként pedig az ifjúságot, hogy f. hó 23-án rendezzi meg az UMTE sakkszakosztálya osztályversenyét, melyen bárki részt vehet.

A versenyen való részvétel díjtalan. Jelentkezni lehet f. hó 20-ig a Kossuth utcában levő helyiségünkben vagy a Rincz László szabóságban.

A versenyen résztvevők az UMTE sakkszakosztályánál leigazolt játékostokká válhatnak, ha 2 drb. fényképet hoznak és a leigazolás költségeire lejt fizetnek. Nagy Ferenc

Hirdetmény

A COMCAR vezetősége értesíti Udvarhely közönségét arról, hogy a gazdasági és zöldség-konzerváláshoz szükséges fűtőeszközök leköltéséhez szükséges különböző minőségű belek elárulását az egyes számú üzletéből megkezdte.

x **Elveszett** a Ferenczy vendéglő pedagógiai leányiskola és az uszóbuszmegálló utvonalon sötétkék kék színű káróra. Becsületes megtaláló járalom ellenében adja be a szerkesztőségbe.

x **Semmisneknyilváníttás.** Elvesztett Dr. Tittel Kálmán névre szóló, a székelyvári tudományegyetem által kiadott 101—1944 számú orvosdoktor oklevél. Semmis.

x **Eladó** 20.000 légit, 3 köböl. Cim a kiadóhivatalban.

x **Zsombolyai cserepet** tart állandóan raktáron a Comlemn állami kereskedelmi vállalat Székelybethlenben. (Volt Guttman féle raktár.) x **Eladó** makulatura papír. Érdeklődés lehet a kiadóhivatalban.

Szalmazsáknak való zsákany

(ball vászon) kapható különböző méreteken a nagybani Állami Textilüzletben darabonként 300 lejes ártól felfelé a méret szerint.